Příspěvek do Sborníku Muzea Blanenska roč. 2026, při příležitosti 10. výročí úmrtí pana Arnošta Hlouška z Habrůvky.

Název článku:

Arnošt Hloušek (31.5.1929 – 10.12.2016), portrét otce habrůvecké speleologie a nestora speleologie Křtinského údolí.

Autor:
Marek P. Šenkyřík - Svámí Gyaneshwarpuri

Arnošt Hloušek a počátky habrůvecké speleologie.

Počátky habrůvecké a křtinské speleologie jsou nerozlučně spojeny se jménem Arnošta Hlouška, spolu s jeho kamarády Emanuelem Jaškem a Milanem Hudcem z Habrůvky. Bylo jim okolo 16 let, když začali po skončení II. světové války, své průzkumy v širším okolí své dědiny. Žádná díra v zemi neunikla jejich pozornosti. S nožem mezi zuby vnikali do jezevčích děr, se svíčkou v ruce vstupovali do jeskyní, na řetízku se spouštěli do propastí. Díky přímluvě Rudolfa Burkhardta se tehdejší mladíci Hloušek, Jašek a Hudec stali již v roce 1947 řádnými členy brněnského Speleoklubu a vzápětí je Burkhardt vnáší do literatury pod jménem habrůvecká skupina Speleologického klubu Brno, což bylo v 50. letech synonymum kvalitní objevné speleologie. Již v roce 1948 můžeme spatřit jméno Arnošta Hlouška a jeho druhů z Habrůvky, uvedena v prvním zveřejněném soupisu členů Českého speleologického klubu pro zemi Moravskoslezskou v Brně v časopise Československý kras, kde se o nich píše s respektem jako o *"agilních členech habrůveckých."* Trojici jeskyňářů z Habrůvky přitahoval zejména speleologický magnet Křtinského údolí, kde se zajímali zejména o jeho pravý - habrůvecký - břeh. Jména Hloušek - Jašek - Hudec byla díky Burkhardtově peru ve své době ve speleologii významným pojmem a objevovala se při řadě důležitých - dnes již takřka legendárních - průzkumů. Pan Arnošt Hloušek mi vzpomínal jak svá speleologická bádání začínali v roce 1945 v čerstvě objevené jeskyni Jestřábce, kterou zkoumali souběžně s kolektivem Burkhardtovým. Následovaly průzkumy v jeskyni Vinckově,

pod níž ve svahu objevil 4.7.1948 Arnošt Hloušek svoji jeskyni Arnoštku. Následně habrůvečtí členové brněnského Speleoklubu upřeli svoji pozornost i na protilehlý - babický - břeh Křtinského údolí, kde v roce 1949 kopali v jeskyni Jurové a zejména v památném jeskynním bludišti Výpustek. Zde se v roce 1949 houževnatě pustili do zmáhání závalu legendární Babické chodby, kterou v roce 1950 pronikli do zakletých prostor tzv. "Salmova" (?) Výpustku (Polákova galerie). Následně je pářící mrazová ventarola přivedla vysoko do svahu Údolí pod Habrůvku, kde úspěšnou otvírkou Závrtu na Lazech učinili v roce 1954 zcela mimořádný objev "Jašek - Hlouškova dómu". R. Burkhardt právem vyzvihl skutečnost, že tento neobyčejně důležitý objev učinili prakticky pouze 2 badatelé (Hloušek a Jašek) a to krajně odvážným způsobem a navzdory naprostému nedostatku technických pomůcek. Takoví byli badatelé z Habrůvky: nadšení, houževnatí a odvážní... Křtinské údolí dobře uspokojovalo jejich touhu po objevech, a proto Habrůvecká plošina zůstávala spíše na okraji jejich zájmu. V dávné minulosti zde provedli pouze dva menší pokusné výkopy, a to v letech 1947 - 1948 v Ponoru na Slaniskách a v letech 1950 - 1951 v Závrtu u babické stezky. Krom toho se na pomezí Rudické plošiny podíleli v roce 1959 na otvírce Závrtu u Klostermannovy studánky. Stěží se dnes najde ve Křtinském údolí jeskyně, kterou by habrůvečtí "kluci" neprolezli a nezkoumali. Je jen velká škoda, že mnoho z těchto dávných průzkumů nebylo nikdy zaznamenáno v literatuře, např. v jeskyňce Pod Rozsypankou, ve Šneku a jinde. Z trojice kamarádů z Habrůvky jeskyňařil ve stáří jen pan Arnošt Hloušek, který byl na počátku 21. století nejstarším žijícím veteránem Křtinského údolí, i otcem zakladatelem speleologie habrůvecké. Ve svém požehnaném věku byl stále vitálním člověkem a aktivním speleologem, který dosud vykopával své speleologické sny v jeskyni Javorce, v Závrtu na Lazech, v Babické chodbě Výpustku a jinde. Pan Arnošt Hloušek byl dlouholetým členem ZO 6-05 Křtinské údolí a nejbližším spolupracovníkem ZO 6-31 Speleologický průzkum poustevník Marek při průzkumu na Habrůvecké plošině, kde se podílel v letech 2005 - 2007 na otvírce tzv. Milarepovy propasti v Závrtu u Habrůveckých smrků a dále zakládal v roce 2006 průzkum na Děravce, kterého se však již bohužel pro svůj pokročilý věk neúčastnil. V roce 2008 vystoupil z morálních důvodů ze ZO 6-05 Křtinské údolí a v témže roce se stal spoluzakládatelem (s Markem P. Šenkyříkem – Gyaneshwarpuri a Milenem Hnízdem) nového občanského s družení pro výzkum Habrůvecké plošiny„Společnost přátel Speleologický průzkum poustevník Marek“. Pan Arnošt Hloušek zemřel v roce 2016 ve věku 87 let a byl pochován na hřbitově ve Křtinách.

Má osobní vzpomínka na otce Arnošta Hlouška, který stále žije v mém srdci.

Pokusím se vybavit všechny okamžiky, které jsem prožil s otcem Arnoštem. Především vám musím říci, že jsem ho měl rád jako věkem staršího člověka a kamaráda. Seznámili jsme se na Habrůveckém ponoru v roce 2005. Právě jsem virguloval anomálii, pod níž teče Habrůvecký potok do podzemí, když tu ke mě přistoupil starší muž. Tak jsem se seznámil s Arnoštem Hlouškem z Habrůvky, žijící legendou speleologických průzkumů zejména ve Křtinském údolí, který byl členem

speleologické skupiny ZO 6-05 Křtinské údolí. Arnošt mne chvíli pozoroval v mém počínání, a pak se dal se mnou do řeči. Neměl vůbec žádné výhrady k tomu, že se nacházím na cizím zájmovém území. Právě naopak, byl rád, že tu jsem! Netrpěl vůbec zájmovou fóbií jíž trpí tolik méně významných jeskyňářů. Přijal mne do svého laskavého srdce a nevadilo mu, že jsem na Habrůveckou plošinu "přivandroval" odněkud z jihu z plošiny Skalka. Měl mě rád a měli jsme se vzájemně v úctě. To jsem ještě netušil, že přede mnou stojí nejstarší žijící veterán speleologických výzkumů pravděpodobně z celého Moravského krasu, jehož jméno je poprvé uvedeno ve speleologické literatuře v 1. zveřejněném soupise členů Českého speleologického klubu pro zemi Moravskoslezskou v Brně v časopise Československý kras z roku 1949. Arnošt Hloušek byl pamětníkem takových speleologických velikánů jako byli Antonín Boček, Rudolf Prix a Rudolf Burkhardt. Ve Křtinském údolí s ním speleologickým věkem a významem nemohl soupeřit žádný, ani sám předseda ZO 6-05 Křtinské údolí Miroslav Kubeš. Arnošt Hloušek byl ale neobyčejně pokorný a skromný člověk. Před mým vnitřním zrakem se objevuje jeho milá tvář. Požehnaný Arnoštek! Vzpomínám na ty roky, co jsme spolu bádali v našem Závrtu u Habrůveckých smrků. Byl skutečný kamarád. Stál při mě, když mne okolní jeskyňáři špinili. Jemu vděčím, že jsme závrt vykopali do 13 metrové hloubky. Arnošt byl celým srdcem jeskyňář. Společně jsem snili o objevu v Milarepově propasti. Ochotně točil klikou těžebního vrátku a nestěžoval si na svůj pokročilý věk. Jednou ho rotující klika vrátku zle udeřila do obličeje. Měl zlomený kořen nosu, ale nedal na sobě znát bolest. Brzy se zotavil a opět přišel za mnou na závrt. Bez něj bych tento výzkum nezvládl. V roce 2005, při příležitosti diamantového jubilea 60 let Arnoštových speleologických výzkumu, se sešlo pod památným Habrůveckým smrkem malé společenství přátel, abychom podepsali petici určenou předsednictvu České speleologické společnosti, v níž jsme žádali pro Arnošta Hlouška čestné členství v ČSS. Ale bezvýsledně. Čestné členství mu přes jeho mimořádné zásluhy neudělili! Ale zato mu dali kovovou pamětní medaili za zásluhy o speleologii. Arnošt byl ale i za ní v srdci neobyčejně vděčný, jako dítě. Arnošt nic nedbal na pomluvy, které slýchal o mě ve své vlastní skupině ZO 6-05 a stál pevně při mě. Arnoštovo přátelství se mnou ho však stálo mnoho. Pro své přátelství se mnou se postavili členové jeho vlastní skupiny k němu zády, což těžce nesl. Proto nakonec přestal úplně na Výpustek docházet a vzdal se svého členství v ZO 6-05 Křtinské údolí. Tak v roce 2008 přestoupil do mého nově vzniklého nezávislého občanského sdružení "Společnost přátel speleologický průzkum poustevník Marek", které pomáhal zakládat. Zdálo se, že rozumí správně i mému poustevnickému životu. Na krutou zimu na poustevně Močová mě zásobil péřovou duchnou. Často a rád jsem ho navštěvoval u něj doma v Habrůvce. Tehdy jsme se posadili na schody u něho na zápraží, jeho usměvavá žena mi přinesla buchty a čaj a Arnošt začal vyprávět... Jak to bylo tehdy na Závrtu na Lazech náročné a nebezpečné. Skoro se tam smířili se smrtí, když v podzemí závrtu zabloudili. Emanuel Jašek pak vlezl do nějaké postranní chodby, která není zakreslená v mapě, a dlouho za ním Arnošt naslouchal ozvěně jeho vzdalujících se kroků. Šel někam do neznáma směrem k Závrtu u babické stezky. Vzpomínal též na své výzkumy v Babické chodbě Výpustku, v Jestřábce, Ponoru na Slaniskách, Arnoštce, kterou objevil, Vinckově či Závrtu u Klostermannovy studánky. Tam všude

zanechal Arna své nesmazatelné stopy svou nezměrnou pracovitostí. Nesmím zapomenout ani na Děravku, jejíž výzkum se mnou slavnostně zahajoval, ale pak se do výzkumu pro svůj pokročilý věk už nezapojoval. Sledoval však naše speleologické počínání z ústraní svého domova v Habrůvce, kde jsme ho s Milanem Hnízdem pravidelně navštěvovali. Co říct o Arnoštu Hlouškovi na závěr? Byl to prostý, osvícený vesničan, který prožil celý život v Habrůvce a okolních lesích. Do kostela moc nechodil, ale byl věřící. Příroda mu byla bližší než kostel ve Křtinách. V ní nacházel odpověď na své otázky. Mír jeho dušičce. Odpočívá na hřbitově ve Křtinách. Zapálil jsem za něj na oltáři kalíšek. Takový byl Arnošt Hloušek, můj kamarád.

Jeskynní systém věnovaný Arnoštu Hlouškovi – "Habrůvecké svaté schody" pod Habrůveckými ponory u Habrůvky jako nejvýznamnější současný hypotetický speleologický problém střední části Moravského krasu

Úvod do problému Habrůveckých ponorů

Pod SZ okrajem obce Habrůvka nacházíme velmi malebné, široce rozevřené údolíčko s kvetoucí loukou. Z habrůvecké návsi údolíčkem bystřinně stéká drobný potůček, který na tomto místě překračuje geologickou hranici kulm/dévon a vstupuje na vápence Moravského krasu. Na plochém dně tohoto údolí dochází k ponorům do podzemí. O těchto zakrytých ponorech se zmiňoval již v 50. letech 20. století Rudolf Burkhardt. Jeho literární zápis však zůstal současnou generací speleologů v podstatě nepovšimnutý. Problematika podzemního odvodňování Habrůveckého potoka proto nebyla známa a byla znovuobjevena až v roce 1993, kdy v této oblasti prováděl svůj povrchový speleologický průzkum Marek Šenkyřík, člen ZO ČSS 6-26 Speleohistorický klub Brno. Ten v uvedeném roce objevil nový jícen spontánně vzniklého ponoru o hloubce −2 m a průměru 1 m. Tím se v řečišti potoka otevřel nový vtokový ponor, který začal soustředěně jímat celý Habrůvecký potok do podzemí. Postupem času se Habrůvecký ponor rozrostl v mohutný kráter o půdorysných rozměrech 8 × 6 m a s 3 m hlubokými kolmými stěnami v hlinitých a štěrkovitých údolních výplních, avšak bez viditelného náznaku odtokového trativodu v lité skále. V současné době je tento tzv. Habrůvecký ponor č. 1 úplně zasedimentovaný plavenými sedimenty unášenými vodním tokem, avšak je stále filtračně přes sedimenty hydrologicky aktivní. Proto zde v roce 1995 provedla ZO ČSS 6-26 Speleohistorický klub Brno pod vedením Marka Šenkyříka koloračí experiment, který však nepřinesl žádné pozitivní výsledky. Vývěr barvených vod se

nepodařilo lokalizovat. Přesto lze usuzovat na propojení Habrůveckého ponoru blíže neznámou významnou jeskyní, překonávající vzdušnou vzdálenost 1,5 km a denivelaci −120 m (!) do Křtinského údolí, do Vývěru Křtinského potoka. V minulosti R. Burkhardt mylně předpokládal dokonce podzemní odtok Habrůveckého potůčku do Býčí skály, kde ho očekával jako přítok v oblasti 2,0 km Wiehlova údolí. Po následovném objevení Prolomené skály však přítok Habrůveckého potoka v Býčí skále nakonec nebyl objeven. Dále Burkhardt uvažoval i o možném odtoku Habrůveckého podzemního potoka do tzv. problematického vývěru pod jeskyní Kostelík. K definitivnímu rozhodnutí o hydrologické příslušnosti Habrůveckého ponoru bude nutné vykonat ještě další koloračí pokus s použitím většího množství barviva. V literatuře jsem již tuto neznámou jeskyni pod Habrůveckými ponory pokřtil na "Habrůvecké svaté schody".

Speleologický průzkum Závrtu u Habrůveckých smrků v letech 2005 – 2007

V důsledku předpokládaného intenzivního prořícení úvodních partií odtokového jeskynního systému z Habrůveckých ponorů v úseku pod loukou jsem nakonec vytipoval ke speleologické otvírce nedaleký, i když stranou ležící, do té doby anonymní "Závrt u Habrůveckých smrků". Pod tímto závrtem jsem očekával hydrologicky opuštěnou chodbu, jejíž geneze souvisela s paleohydrologickým odvodňováním lesních žlíbků na povrchu Habrůvecké náhorní plošiny. Byla proto naděje, že se touto předpokládanou chodbou podaří snad proniknout ze dna Závrtu u Habrůveckých smrků ve směru jejího původního paleoodtoku do jeskynního systému pod Habrůveckými ponory a napojit se tak na hydrologicky aktivní podzemní řečiště Habrůveckého potoka, a to již za jeho úvodní zařícenou zónou. K propojení obou těchto míst je nutné objevit cca 200 m dlouhou chodbu ze dna Závrtu u Habrůveckých smrků k Habrůveckým ponorům. Tudy by se ale dalo sestoupit po Habrůveckých svatých schodech protékaných Habrůveckým podzemním potokem dolů do rovněž dnes neznámého jeskynního systému na Křtinském podzemním potoce ve Křtinském údolí. Z tohoto důvodu byl v letech 2005–2007 Závrt u Habrůveckých smrků hlavní bádací lokalitou ZO ČSS 6-31 Speleologický průzkum poustevník Marek, tedy Marka Poustevníka – Šenkyříka a Arnošta Hlouška. Původně se jednalo mísovito-nálevkovitou prohlubeň o průměru 9,5 × 8,5 m a hloubce −2 m, která se probořila v místě vsaku bezejmenného občasného potůčku přitékajícího z nitra Habrůvecké plošiny. Průzkumná sonda prostupovala 1,2 m mocnou "kulturní vrstvou" vesnického smetiště s velkým množstvím "archeologickych památek" z doby předigelitové a předkonzervové. Smetištní vrstva skončila v hloubce −320 cm pod terénem, kde jsme narazili na původní starou sedimentární výplň dna žlíbku. Jedná se o slehlou nažloutlou hlínu s hojným obsahem zaoblených křemenných a

jiných exotických štěrků. Reprezentativní vzorek těchto štěrků byl donesen na Českou geologickou službu v Brně a RNDr. Jiří Otava v něm zjistil rovnoměrné, přibližně třetinové zastoupení červených a světle okrových "sluňáků", šedých křemenů a černých a tmavošedých rohovců s náznakem laminace. Rozměry valounů se pohybují přibližně mezi 5 a 15 cm v delší ose, stupeň zaoblení je malý u sluňáků, střední u černých rohovců a velmi dobrý u křemenů. U všech tří litotypů můžeme přepokládat redepozici ze starších štěrků, které pokrývaly Habrůveckou plošinu. Zajímavá je nepřítomnost kulmského materiálu, uvážíme-li, že lokalita je v bezprostřední blízkosti východní geologické hranice kulm/dévon. V průzkumné sondě jsme v hloubce −320 cm pod terénem narazili na místo, kde hnědá hlína detekovala polohu zasedimentovaného jícnu závrtu někde hlouběji pod námi. Tímto způsobem jsme tedy v geologicky značně starých náplavách rozpoznali vertikálně orientovaný sloupec podstatně mladšího hlinitého sedimentu, který jsme bezpečně sledovali díky svým archeologickým zkušenostem s výkopem do hloubky. V hloubce −490 cm jsme definitivně dosáhli skalního podloží pod závrtem, v němž jsme mezi skalními bloky objevili zasedimentovaný, polozařícený skalní jícen závrtu, tvořený erodovanou tektonickou puklinou J směru. Po řádném technickém vybavení pracoviště jsme pokračovali v další hlubinné těžbě. Od hloubky −490 cm již bylo zřejmé, že jsme se zakopávali do jeskyně. Vstup do jejího propasťovitého paleoponorného jícnu je tvořen 50 cm širokou vertikálně orientovanou puklinou J směru s jasně erodovanými stěnami. V hloubce −580 cm definitivně potvrzujeme, že došlo k zásadnímu objevu zasedimentované paleoponorné jeskyně vertikálního průběhu průstupných rozměrů. Jeskyni v Závrtu u Habrůveckých smrků objevili dne 1. listopadu 2005 Marek P. Šenkyřík a Arnošt Hloušek. Pojmenoval jsem ji Milarepova propast. Je to svisle orientovaná propast o průměru 1,3 × 0,6 m, založená na výše uvedené tektonické poruše S – J, která participuje na vzniku celého závrtu a jeho podzemí a která nepochybně komunikuje s neznámými prostorami někde hlouběji pod závrtem. Za slibné znamení jsem považoval zejména fakt, že tato propast je zaplněna jen neslehlou, kyprou hlínou a je vodě průchozí. Jeskyně ze dna propasti pokračuje s jistotou podél tektonického zlomu na jih, tedy směrem k Habrůveckému podzemnímu potoku. Na jaře 2006 během tání sněhu však vtékal do podzemí závrtu ponorný potůček, což stačilo, aby se boční stěny průzkumné sondy v sedimentech rozmočily a zavalily. Maximální dosažená hloubka propasti byla −13,6 m pod terén dna žlíbku. Po zavalení našeho speleologického pracoviště v Závrtu u Habrůveckých smrků jsme v roce 2006 požádali habrůveckého starostu pana Karla Kalandru o sponzorování daru nevyužitých silnostěnných skruží v majetku Obecního úřadu Habrůvka. Této naší žádosti bylo vyhověno. Dovezli jsme skruže na závrt a já sám jsem je pomocí hupcuku nainstaloval do znovu vykopané šachty na dně závrtu.

Značně heroickým výkopem zařícené propasti bylo posléze dosaženo znovu hloubky −10,25 m pod terén. A v tomto stavu je jeskyně dodnes.

Meditační pohled na Závrt u Habrůveckých smrků

Jak bylo výše sděleno, nejnižší bod podzemního závrtu byl dosažen v hloubce −13,6 m. Jedná se ale o mimořádně těsnou poruchu na hranici průleznosti ucpanou kyprým sedimentem, kterým odtéká do podzemí při jarní inundaci či při mimořádně vydatných deštivých srážkách malý potůček z povrchu plošiny do neznámého podzemí ve spodním patře pod závrtem. Je to tedy relativně perspektivní místo pro případnou další speleologickou otvírku. Výzkum jsme zde ukončili v roce 2007, když jsme zjistili v jeskyni zvýšenou koncentraci CO2. Případní další výzkumníci tohoto kritického místa by ale museli zpevnit strop značně vysoké ucpané pukliny, z níž se vysypává sediment a zavaluje zkoumanou ponornou propast směrem k Habrůveckému podzemnímu potoku. Tímto směrem ale jistě odtéká podzemní potůček zastižený v Milarepově propasti Závrtu u Habrůveckých smrků. Tato ucpaná propast byla tedy nazvána na památku našeho opravdu mimořádně těžkého heroického speleologického průzkumu "Milarepova propast", podle velkého jogína starého Tibetu, který vykonával podobnou duchovní sádhanu jako my při průzkumu tohoto zapeklitého závrtu. Něco dole pod Milarepovou propastí rozhodně je. Myslím si ale, že tím neprojde nikdo až na hledaný Habrůvecký podzemní potok. Podle mne by to trvalo několik desetiletí, než by se do něj ze dna Závrtu u Habrůveckých smrků ve směru odtoku podzemního potůčku někdo prohrabal.

Další možné vstupy do jeskyně Habrůvecké Svaté schody na Habrůveckém potoce

Tato jeskyně, jak již bylo vysvětleno, odvodňuje směrem do Křtinského údolí. Zde se nalézá několik jeskyní, které mohou eventuálně sloužit k průniku na hledaný Habrůvecký podzemní potok pod Úzký příhon. Je to především jeskyně Javorka, ze které vane průvan, ale která je podle sdělení Arnošt Hlouška plazivkovitá a členitá, takže by zde byl možný průnik asi jen za cenu ražby umělé štoly pomocí střelných prací. Možná že by se tudy ale dalo proniknout pod kýžený Úzký příhon na hledaný Habrůvecký podzemní potok. Druhou jeskyní, z níž by byl hypoteticky možný průnik pod Úzký příhon, je zařícená Jeskyně na Lazech, kde Arnošt Hloušek a Emanuel Jašek objevili v 50. letech 20. století velký dóm se stabilním stropem (Jašek–Hlouškův dóm).Ten je však dnes nepřístupný, jelikož se nachází pod mohutnou vrstvou novodobého zásypu podzemního závalu. Třetí jeskyně ve Křtinském údolí nepochybně související s hledaným jeskynním systémem na Habrůveckém

podzemním potoce je pod závrtovou skupinou Tři Kotle. Ale i zde je to značně zařícené, a proto se zdá, že Habrůvecké svaté schody jsou v podstatě zatím neobjevitelné, jsou totiž v podzemí dobře přírodou zapečetěné jako trezor v lůně této tajemné krajiny Vallis baptismi. Snad ale k objevení jeskynního systému Habrůveckých svatých schodů na Habrůveckém potoce pomůže nějaká šťastná okolnost, například v mnou objeveném Závrtu v Úzkém příhonu.

Přílohy:

Foto 1: Arnošt Hloušek před svým domem v Habrůvce – jeho nejkrásnější fotka. Foto: Marek P. Šenkyřík 2006.
Foto 2: Arnošt Hloušek ve dveřích svého domu v Habrůvce. Foto: Marek P. Gyaneshwarpuri 2009.
Foto 3: Naše Silná trojka na Děravce (zleva): Arnošt Hloušek, poustevník Marek Gyaneshwarpuri a Milan Hnízdo. Foto: Marek P. Gyaneshwarpuri 2008.
Foto 4: Objev jeskyně Arnoštka v roce 1948. Na fotografii habrůvečtí jeskyňáři Arnošt Hloušek (vlevo) a Emanuel Jašek (vpravo). Foto: anonym 1948, v archivu svámího Gyaneshwarpuri v pozůstalosti po Arnoštu Hlouškovi.
Foto 5: Arnošt Hloušek při záhájení výzkumu Závrtu u Habrůveckých smrků. Foto: Marek P. Šenkyřík 2005.
Foto 6: Autor tohoto článku (svámí Gyaneshwarpuri) u nohou Arnošta Hlouška při příležitosti jeho 78 narozenin. Foto: Marek P. Šenkyřík 2007.
Foto 7: Setkání u hrobu Arnošta Hlouška ve Křtinách. Na fotografii dva nejbližší přátelé mezi speleology v Arnoštově stáří: svámí Gyaneshwarpuri (vlevo) a Milan Hnízdo, ZO 6-19 Plánivy (vpravo). Foto: Svámí Gyaneshwarpuri 25.12.2024.
Foto 8: Závrt u Habrůveckých smrků během speleologického výzkumu poustevníka Marka a Arnošta Hlouška. Foto: Marek P. Šenkyřík 2007.